

Svar på fråga – om kommunens beredskap vid kris

Vi lever i oroliga tider. Vi matas dagligen av nyheter om det fullskaliga kriget i Europa. Vårt nationella säkerhetsläge står inför stora prövningar. Vi vill bli medlemmar i Nato, men processen är långt ifrån spikrak. Som nation är vi utsatta för en gängkriminalitet som helt tycks sakna proportioner, även om det främst märks i våra storstäder och dess förorter. Vår samhällsekonomi märker av en kraftig inflation med stigande priser, vi har räntor som går upp och inte minst elpriser som för många känns helt övermäktiga. Samtidigt som vi så starkt påverkas av det som sker runt omkring oss så rullar livet på för de allra flesta av oss, här i vårt vackra och trots allt trygga Tranås. I ett globalt perspektiv så lever vi i ett mycket välordnat land med en fungerande demokrati som för de flesta av oss är helt självklar.

Övergripande

Tranås kommun har en viktig roll i samhällets krisberedskap. Kommunen är ansvarig för verksamhet som måste fungera även under kriser, exempelvis äldreomsorg, vattenförsörjning, fjärrvärme, räddningstjänst och skola.

Enligt Lagen om kommuners och regioner åtgärder inför och vid extraordinära händelser och höjd beredskap måste kommuner och regioner planera för hur de ska kunna minska risken för att något drabbar verksamheten, men också för att kunna hantera allvarliga störningar i verksamheten. Det finns inte någon enskild organisation som har ansvar för hantering av alla kriser i hela landet. Istället utgår svensk krisberedskap ifrån det som kallas ansvarsprincipen, närhetsprincipen och likhetsprincipen.

- Ansvarsprincipen innebär att den som ansvarar för en verksamhet under normala förhållanden också gör det i en kris.
- Närhetsprincipen innebär att det i första hand är närmast berörda aktörer som ska lösa krisen.
- Likhetsprincipen innebär att krisen ska lösas på ett sätt som liknar vardagen så långt det är möjligt.

Tranås kommun har en god krisberedskap. Ett kvitto på det i närtid är hur kommunen på ett mycket bra sätt har hanterat och arbetat under Coronapandemin. Samtliga förvaltningar arbetar idag med kontinuitetsplaneringen för att öka robustheten mot alla typer av störningar. Det finns dock mycket som fortfarande kan bli bättre och på sikt kommer investeringar behövas. T.ex. utökade bränslelager till kommunens reservkraftsanläggningar.

Under 2023 arbetar Tranås kommun med:

- Kontinuitetsplanering
- Revidera risk och sårbarhetsanalysen, RSA
- Ta fram övnings- och utbildningsplan för krisberedskap
- Krigsorganisation och krigsplacering
- Färdigställa säkerhetsskyddsanalysen
- Färdigställa signalskyddet

Kontinuitetsplanering

Kontinuitetsplanering handlar om att planera för att upprätthålla sin verksamhet på en tolerabel nivå. Oavsett vilken störning den utsätts för, till exempel när personalen inte kommer till jobbet,

lokalerna inte går att använda, leveranser av viktiga varor och tjänster inte når oss eller vi drabbas av ett strömavbrott. Ha en plan B för din verksamhet

Exempel på aktiviteter i kontinuitetshantering:

- Kartlägga viktiga verksamheter och processer.
- Identifiera beroenden av resurser.
- Bestämma vad som är acceptabla avbrottstider.
- Genomföra åtgärder som minskar risken för störningar.
- Skapa planer för att hantera de störningar som ändå kan uppstå

Tranås kommuns kontinuitetsplanering stärker både vår krisberedskap och det civila försvaret.

Läs mer här: [Kontinuitetshantering \(msb.se\)](https://www.msb.se/om-oss/planering-och-beredskap/planering-och-beredskap)

Risk- och sårbarhetsanalyser (RSA)

En risk- och sårbarhetsanalys är ett första steg i en kedja för att reducera risker, minska sårbarheter och förbättra vår förmåga att förebygga, motstå och hantera kriser och extraordinära händelser. Kommunen är skyldiga att kartlägga de risker och hot som finns i den egna regionen. Det kan till exempel vara att det går många transporter med giftiga kemikalier genom ett tätbebyggt område, att det finns vattendrag som riskerar att svämma över vid snösmältning och ihärdigt regnande, eller att det finns farliga industrier i kommunen. De risker och hot man har identifierat är sammanställda i risk- och sårbarhetsanalysen (RSA).

Läs mer här: [Risk- och sårbarhetsanalyser \(msb.se\)](https://www.msb.se/om-oss/planering-och-beredskap/planering-och-beredskap)

Plan för extraordinära händelser

Kommunen har en särskild plan för hur man ska agera och hantera en allvarlig störning i den kommunala verksamheten (Plan för extraordinära händelse i Tranås kommun).

Krisledningsnämnd

Om kommunen drabbas av en allvarlig kris, exempelvis om en storm slår ut elförsörjningen och telekommunikationer eller om en svår översvämning gör att kommunen får svårt att klara av den verksamhet som måste fungera, ska en särskild krisledningsnämnd aktiveras.

Krisledningsnämnden består av tre ledamöter från KSAU. Det speciella med nämnden är att den i ett krisläge har rätt att fatta beslut som rör all verksamhet i kommunen. Detta för att kunna fatta snabba beslut om olika åtgärder för att hantera ett akut läge.

Civilt försvar

Det civila försvaret omfattar hela samhället och utgörs av den samlade motståndskraften vid krigsfara och krig. Civilt försvar är det arbete som genomförs av myndigheter, kommuner, regioner, privata företag, samt frivilliga organisationer.

Läs mer här: [Det här är civilt försvar - Regeringen.se](https://www.regeringen.se/press/2018/09/2018-09-11-det-har-ar-civilt-forsvar/)

Hur Tranås kommun arbetar med civilt försvar:

- Kontinuitetsplanering
- Krigsorganisation och krigsplacering
- Stärka hemberedskapen

Krigsorganisation och krigsplacering

Statliga myndigheters, kommuners och regioners verksamheter behöver fortsatt kunna fungera vid höjd beredskap och ytterst krig. Detsamma gäller också flera företags verksamheter. Det betyder att

dessa aktörer måste planera för vilken krigsorganisation som behöver finnas, och hur den ska bemannas, för att de ska kunna bedriva verksamhet under höjd beredskap.

Läs mer här: [Krigsorganisation och krigsplacering \(msb.se\)](https://www.msb.se/om-oss/krigsorganisation-och-krigsplacering)

Hemberedskap

Att ha hemberedskap innebär att kunna klara sig utan samhällets hjälp i en vecka. Med rätt förberedelser kan den enskilde klara en besvärlig situation bättre, oavsett vad som har hänt.

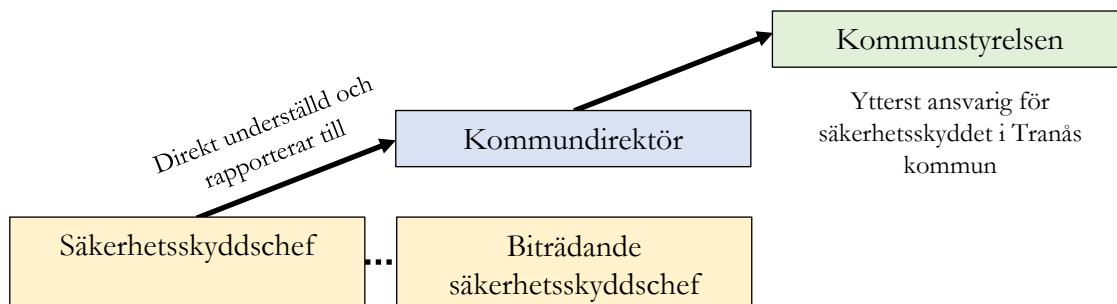
Läs mer här: [Hemberedskap \(msb.se\)](https://www.msb.se/om-oss/hemberedskap)

Säkerhetsskydd

Säkerhetsskydd handlar om att skydda information och verksamheter som är av betydelse för Sveriges säkerhet mot spioneri, sabotage, terroristbrott och vissa andra hot. Säkerhetsskydd handlar också om att skydda verksamhet som omfattas av ett för Sverige förpliktande internationellt åtagande om säkerhetsskydd.

Läs mer här: [Säkerhetsskydd - Säkerhetspolisen \(sakerhetspolisen.se\)](https://www.sakerhetspolisen.se/sakerhetsskydd)

Tranås kommun har en säkerhetsskyddsorganisation enligt nedan:

Henrik Nilsson är Säkerhetsskyddschef.

En säkerhetsskyddsanalys finns för Tranås kommun. Tillsynsmyndighet för säkerhetsskyddet är Länsstyrelsen Västra Götaland. Ett föreläggande finns från tillsynsmyndigheten mot Tranås kommun där vi behöver inkomma med kompletteringar senast 22/6. Säkerhetsskyddschefen ansvarar för att detta utförs.

Läs mer om säkerhetsskyddsanalysen här: [Säkerhetsskyddsanalys - Säkerhetspolisen \(sakerhetspolisen.se\)](https://www.sakerhetspolisen.se/sakerhetsskyddsanalys)

Signalskydd

Signalskyddet är en del av säkerhetsskyddet. Signalskydd används för att skydda information som omfattas av sekretess eller annan information med högt skyddsbehov. Länsstyrelserna har tillsammans med Forsvarsmakten och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap drivit projektet Säkra kommunikationer, för att införa en fungerande signalskyddskedja från lokal nivå upp till nationell nivå.

Tranås 2023-06-06

Mats Holmstedt (M)
Kommunstyrelsens Ordförande